

Źródło: Dziennik Gazeta Prawna

Kto może prowadzić żłobek, klub dziecięcy i jak zatrudnić nianię

Budżet opłaci składki do ZUS i NFZ, nawet gdy rodzic zatrudni jako nianię członka rodziny. Osoba, która będzie się chciała opiekować dziećmi w swoim domu (tzw. klub dziecięcy), musi wziąć udział w gminnym konkursie.

Artykuł z dnia: 2011-03-11

RELACJA Z DYŻURU - Budżet opłaci składki do ZUS i NFZ, nawet gdy rodzic zatrudni jako nianię członka rodziny. Osoba, która będzie się chciała opiekować dziećmi w swoim domu, musi wziąć udział w gminnym konkursie

Czy legalną nianią zostanie członek rodziny

Samotny rodzic wychowuje dwoje dzieci w wieku dwa i pięć lat. Starsze dziecko uczęszcza do przedszkola, a do opieki nad młodszym rodzic chciałby zatrudnić legalnie swoją siostrę, która jest bezrobotna. Czy będzie mu przysługiwała pomoc państwa w opłacaniu jej składek ubezpieczeniowych?

TAK Rodzic może zatrudnić jako nianię członka swojej rodziny, np. babcię, siostrę lub kuzynkę. Ustawa nie stawia warunków dotyczących pokrewieństwa między rodzicami a opiekunką dziecka zawierającymi tzw. umowę uaktywniającą. Rodzic musi tylko zgłosić ją do ZUS, spełniać warunek dotyczący pracy, a dziecko nie może być objęte opieką w żłobku, klubie dziecięcym lub przez dziennego opiekuna. W przypadku podpisania umowy uaktywniającej budżet opłaci składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe od podstawy nie wyższej niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę. Jeżeli rodzice określą w umowie wyższą płacę, to opłacą składki od kwoty stanowiącej nadwyżkę nad minimalną płacą. Przepisy nie określają też kwalifikacji zawodowych niani, nie zabraniają zatrudnienia osoby, która przebywa na emeryturze lub świadczeniu przedemerytalnym.

Podstawa prawna

Art. 50 i 51 ustawy z 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. nr 45, poz. 235).

Czy będzie dotacja dla prywatnego żłobka

Dwie osoby chcą wspólnie prowadzić prywatny żłobek, przeznaczony dla 15 dzieci. Uzyskały pozytywną opinię dotyczącą warunków lokalowych i sanitarnych oraz wpis do gminnego rejestru. Placówka rozpocznie swoją działalność w maju. Czy podmiot prowadzący żłobek otrzyma dotację z gminy na każde dziecko przebywające w żłobku?

NIE Gmina nie ma obowiązku przyznania dotacji celowej ze swojego budżetu na każde dziecko objęte opieką w żłobku lub klubie dziecięcym. Taka dotacja jest obowiązkowa tylko w przypadku prywatnego przedszkola działającego na terenie gminy. Jeżeli gmina zdecyduje się na wspieranie prywatnych miejsc opieki, to wysokość dotacji musi być określona w uchwale radnych gminy. Ustawa nie precyzuje też, czy dotacja powinna stanowić procent kosztów miesięcznego utrzymania dziecka w

gminnym żłobku lub klubie dziecięcym, pozostawiając to wyborowi radnych. Jej wysokość może zależeć od dochodów gminy.

Natomiast podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy samodzielnie określi wysokość opłaty za pobyt dziecka i posiłki, uwzględniając m.in. nieobecność dzieci.

Podstawa prawna

Art. 58 i 60 ustawy z 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. nr 45, poz. 235).

Czy niania będzie kontrolowana

Pracujący rodzice podpisali umowę uaktywniającą z nianią, która zajmuje się ich rocznym dzieckiem. Zgodnie z umową opiekunka otrzymuje minimalną płacę i rodzice zgłosili ją do ZUS, aby budżet opłacał składki za jej ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Czy niania będzie podlegała kontroli?

NIE Przepisy ustawy żłobkowej nie przewidują specjalnego trybu kontroli sprawdzającego, czy opieka nad dziećmi jest sprawowana zgodnie z warunkami określonymi w umowie uaktywniającej. Niania będzie sprawowała opiekę na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, jej zatrudnienie nie będzie więc podlegać kontroli ze strony państwowej inspekcji pracy.

Rodzic jest jednak zobowiązany do informowania ZUS o każdej zmianie mającej wpływ na opłacanie składek, a w szczególności o wygaśnięciu lub rozwiązaniu umowy uaktywniającej. Musi też zgłosić ZUS utratę pracy przez jednego rodzica lub samotnego rodzica, bo wtedy składki będą opłacane przez trzy miesiące od dnia, w którym nastąpił koniec zatrudnienia, oraz przekroczenie przez dziecka wieku, który uprawnia do korzystania z opłacania składek. Jeżeli tego nie zrobi, ZUS będzie dochodził zwrotu opłaconych składek.

Podstawa prawna

Art. 51 i 52 ustawy z 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. nr 45, poz. 235).

Czy opiekun ukończy szkolenie

Osoba, która skończyła studia ekonomiczne, chciałaby założyć klub dziecięcy. Sprawdziła przepisy ustawy, która reguluje zasady zakładania i prowadzenia tej formy opieki. Okazało się, że nie ma odpowiedniego wykształcenia, aby zostać opiekunem dziecięcym. Czy może odbyć szkolenia, które pozwolą jej uzupełnić kwalifikacje zawodowe?

TAK Osoby, które chcą zostać opiekunem w żłobku i klubie dziecięcym, dziennym opiekunem sprawującym opiekę w swoim domu oraz osobą kierującą pracami klubu dziecięcego, muszą spełniać wymagania dotyczące ich wykształcenia. Jeżeli ich nie spełniają, muszą ukończyć szkolenia. W przypadku opiekuna w klubie dziecięcym, który nie ma żadnego doświadczenia w pracy z małymi dziećmi, jest to 280-godzinne szkolenie, z czego 80 godzin stanowią zajęcia praktyczne polegające na sprawowaniu opieki.

Szkolenia będą jednak mogły prowadzić tylko te podmioty, które opracują ich tematykę. Musi być ona zgodna z zakresem programowym określonym w rozporządzeniu ministra pracy i polityki społecznej, które obecnie znajduje się na ostatnim etapie konsultacji społecznych. Ich zatwierdzenie

lub odmowa będzie się odbywać na podstawie decyzji administracyjnej. Decyzja akceptująca program szkolenia będzie ważna przez 5 lat. Lista programów będzie dostępna w biuletynie informacji publicznej.

Podstawa prawna

Art. 16 i 48 ustawy z 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. nr 45, poz. 235).

Czy klub dziecięcy zapewni dłużej opiekę

Do prywatnego klubu dziecięcego uczęszcza 10 dzieci. Osoby prowadzące klub na prośbę rodziców chciałyby zapewniać dzieciom dłuższą opiekę niż 5 godzin dziennie. Czy mogą wydłużyć czas opieki względem jednego dziecka o dodatkowe godziny?

NIE Klub dziecięcy, niezależnie od tego, czy jest prowadzony przez gminę, czy osobę fizyczną, zapewnia opiekę nad dzieckiem w wymiarze do 5 godzin dziennie względem każdego dziecka. Nie ma możliwości wydłużenia tego czasu o dodatkowe godziny za dodatkową opłatą. Ustawa przewiduje taką możliwość tylko w przypadku żłobka. Klub dziecięcy może natomiast działać przez więcej niż 5 godzin dziennie, ale pod warunkiem że każde dziecko nie będzie w nim przebywać dłużej niż 5 godzin. Osoby prowadzące klub dziecięcy, aby oferować opiekę przez większą liczbę godzin, musiałyby przekształcić swoją placówkę w żłobek.

Podstawa prawna

Art. 12 ustawy z 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. nr 45, poz. 235).

Czy gmina określi wzór wniosku

Osoba, która ukończyła studia pedagogiczne i pracowała przez kilka lat w przedszkolu, chce założyć żłobek. Dysponuje lokalem, który spełnia wymagania sanitarne i lokalowe określone w przepisach. Musi jeszcze złożyć wniosek i zarejestrować swoją placówkę w gminnym rejestrze. Czy gmina wprowadzi wzór takiego wniosku?

NIE Aby wpisać żłobek lub klub dziecięcy do rejestru prowadzonego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, osoba go prowadząca musi złożyć pisemny wniosek. Jednak przepisy ustawy nie określają wzoru takiego wniosku. Takiego obowiązku nie ma też gmina, ale może na swoje potrzeby opracować wzór wniosku i udostępnić go chętnym osobom. Gmina powinna też udzielić informacji na temat pozostałych dokumentów, które muszą być dołączone do wniosku, aby można było wpisać żłobek do rejestru. Należą do nich oświadczenie o numerze identyfikacyjnym REGON oraz o identyfikacji podatkowej NIP, oświadczenie o spełnianiu warunków lokalowych, oświadczenie o niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie oraz kopię opłaty, która jest pobierana za wpis do rejestru. Jeżeli żłobek zakładałaby osoba prawna oraz jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, konieczny jest wyciąg z rejestru publicznego potwierdzający status podmiotu. Do wglądu trzeba natomiast przedstawić dokument potwierdzający tożsamość, np. dowód osobisty lub paszport oraz dokument stwierdzający tytuł prawny do lokalu, w którym będzie sprawowana opieka.

Podstawa prawna

Art. 28 ustawy z 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. nr 45, poz. 235).

Czy rodzic wskaże dziennego opiekuna

Pracujący rodzice wychowują bliźnięta w wieku 1,5 roku. Chcieliby, aby ich dziennym opiekunem została sąsiadka, które przebywa w domu z rocznym dzieckiem. Czy mogą ją zgłosić do gminy jako dziennego opiekuna?

NIE Dzienny opiekun, który będzie sprawował opiekę w swoim domu lub mieszkaniu nad maksymalnie pięciorgiem dzieci, będzie zatrudniany i wybierany przez gminę. Ona też opłaci jego ubezpieczenie cywilne za ewentualne szkody wyrządzone w trakcie opieki. Rodzic będzie wnosił opłaty na rzecz gminy, ale nie będzie mógł dowolnie wybierać, kto zostanie dziennym opiekunem. Gmina musi przeprowadzić konkurs na dziennego opiekuna na podstawie przepisów ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. nr 96, poz. 873 z późn. zm.). Osoba, która chce zostać opiekunem, musi więc złożyć swoją ofertę, kiedy gmina ogłosi konkurs na stronie swojego biuletynu informacji publicznej. W ofercie musi podać informacje dotyczące jej wykształcenia i doświadczenia zawodowego w pracy z małymi dziećmi oraz o posiadaniu lokalu, w którym będzie sprawowała opiekę i posiada do niego tytuł prawny. Lokal może też udostępnić gmina. Przepisy nie zabraniają również, aby dzienny opiekun mógł zajmować się swoimi dziećmi oraz dziećmi innych rodziców.

Podstawa prawna

Art. 28 ustawy z 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. nr 45, poz. 235).

Michalina Topolewska

michalina.topolewska@infor.p